Nr. 7. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineo'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 5 Februariu 21 Ian. 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Lupt'a intre unu episcopu si unu generalu.

Acea lupt'a s'a intemplatu in 25 si 26 Ian. an. 1867. Ea a fostu fatala pentru invingatoriu si pentru invinsu. Resultatulu momentanu este cunoscutu patriei si pana astadi imperiului intregu.

S'ar paré ca noi carii in urmarea starei escepționale in carea suntemu aruncati amu facutu destulu, déca alaturea cu alte diuaria amu adusu la cunoscinti'a publicului acelu resultatu alu luptei electorale si déca celu multu ilu vomu mai resuma asia: Din 1417 alegatori conscrisi in capital'a Clusiu si in satulu romanescu Feleacu 749 au votatu pentru Reverenti'a Sa Nagy Péter episcopulu bisericei elveticoreformate (calviniane) din Transilvani'a, éra 668 pentru generalulu Ant. Vetter, prin urmare parintele episcopu avù numai cu 81 voturi mai multe decatu dn. generalu. Amu mai puté adauge inca si o descriere a nóualoru escese spurcate ce se intemplara si astadata prin spargeri de pórta, usia, ferestrii la episcopulu, la ministrulu com. Em. Mikó, la comitele Nicolae Mikes si la unu cetatiénu industriariu anume Zadvarnitzky, cum si prin o musica de pisici facuta comitelui Em. Mikó duminec'a spre luni nóptea, cu care tóte fù impreunata arestarea mai multora si consemnarea garnisónei din casarma di si nópte in arme. Noi inse in patri'a nóstra suntemu multu mai dedati cu asemenea brutalitati, decatu cá se aflamu cu cele de a implé colóne intregi cu descrierea loru, precum se face de ecs. in asemenea casuri in tiér'a vecina candu se intempla uneori cate unu „cravalu“ jidovescu, séu déca vreunu alegatoriu da la celalaltu cate unu ghioldu in locu de salutare. Pentru noi lupt'a electorala din Clusiu privita cu ochiu nu numai de patriotu, nu numai de romanu, ci si de crestinu, este de cea mai mare importantia pentru presentu si de merita istoricu pentru viitoriu din alte cause, pe care se cuvine se le apretiamu cu totii.

Toti publicistii maghiari recunoscu pe facia ca déca este vorb'a de alegeri la diet'a Ungariei, alegerile din Clusiu (cetate si comitatu) sierbescu de regula intregului elementu maghiaru-secuiescu din Transilvani'a, in ale carui mani se afla maioritatea precumpanitóre, pentruca artificiósa. Acésta opiniune o subscriemu si noi. Tocma pentru acesa inse cá patrioti trebue se ne revocamu aminte acesa ce observaseramu de repetite ori inainte cu dóua si cu trei luni, ca Transilvani'a grabesce cu pasi siguri in castrele lui Lud. Kossuth. Noi ne facuseramu observatiunea nóstra numai in modu obiectivu constatandu simplu cesa ce vedeamu cu ochii nostrii si audiamu cu urechile nóstre. Cu tóte acestea ministerialulu „Pesti Napló“ vo nindu'i fórte reu, ca noi inca avemu ochi de vediutu si urechi de auditu, in Nr. 292 din 18 Dec. an. tr. ne plesni in facia dicendu, ca noi acesti dacoromanisti amu trecutu cu sacii cu desagii in tabar'a Kossuthianiloru.

Ei bine dominloru, acea alegere datatóre de tonu din Clusiu a constatatu din nou, ca multu mai nainte de a se inchina romanii la program'a lui Kossuth, maioritatea elementului maghiaru se afla in tabar'a lui, pentruca trebue se scimu, ca episcopulu Nagy Péter a castigatu maioritatea voturiloru numai cu ajutoriulu alegatoriloru de nationalitate romanésca din Clusiu si alu celoralalti 70 alegatori totu romani din Feleacu. Déca acei romani votá din contra, Clusiulu era se fia representatu prin unu generalu Kossuthianu si era se'si implinésca dorinti'a ce o avuse inca de candu candidase pe unulu din cei doi fii si lui Kossuth. Pentruca se nu ne insielamu Dominloru nici pe unu minutu: steng'a din drépt'a, steng'a din steng'a si ce mai sciu eu cate stengi, Tisza, Joksi, Bözörményi, toti sunt Kossuthiani, toti credintiosi si lui 14 Aprile 1849; diferenti'a este numai, ca unii pórta masca intréga, altii masca mica, éra cativa nu mai ambla cu doi bani in trei pungi.

Din acestea invetiamu, ca dupace romanii sunt si altmintrea trantiti de parete, facu fórte bine toti aceia, carii astepta in buna pace si in liniste timpulu alegeriloru dictati pe alti trei ani dupa implinirea periodului de facia, care espira estimpu, éra pana atunci ascuta, privescu, citescu cu totu nepregetulu combinandu si pregatinduse cu totuadinsulu, precum se cuvine unoru barbati, carii voiescu se siba si ei o patri'a mama, éra nu ciuma.

Cá romanii trebue se ne interesamu de alegerea din Clusiu cu atatu mai virtosu, cu catu foile partitei cadiute pentru astadata striga si bucluma in tóta lumea, cumca mai anume alegatorii romani din Feleacu s'aru fi portatu fórte miserabilu, pentruca aru fi avutu obrazni'a de a primi dela nisce boieri mari bentura betiva, de care apoi ametiti au votatu pe voi'a celoru carii isu imbetatu. Déca in adeveru alegatorii romani sateni si suburbani s'au degradatu pe sinesi in modulu acesta, apoi credu, ca va intreba oricine cu totu dreptulu, ca unde au fostu in acele dile conducatorii loru cei firesci, intieleginti'a romanésca? La acesta intrebare abia se póte da altu respunsu, decatu ca acea intieleginti'a va fi fostu terorisata din ospulu locului, in catu se nu cuteze nici a se apropié de ceilalti alegatori. Celu pucinu o corespundintia a nóstra de dato Clusiu 29 Ianuariu a. c. ne da se pricepemu asia ceva. Intre asemenea impregiurari romanii carii au ajutatu pe episcopulu ungurescu la maioritate au se se tiena fórte norociti, cumca ei mai nainte de a sparge revolt'a de dumineca apucasera pe la casele loru, pentruca altmintrea de siguru amblá tocati in capu de aceiasi ómeni, de carii insusi episcopulu loru scapà cu viatia ascundienduse in podu, éra com. Mikó, celu mai mare binefacatoriu alu connationaliloru sei fù bajocuritu in modu barbaru. Si déca acei sateni simplii romanesa toati, ce era se dica óre lumea pe la noi? „Bine li s'a intemplatu. Au nu aveu ei vreunu episcopu séu preotu de ai loru, pentru care se voteze, déca tocma le-a casionatu si loru cá se'si bage limgu'a unde nu le ferbea ól'a? Apoi, episcopulu Nagy Péter este ce e dreptu unu archieren inzestratu cu multe calitati frumóse, retoru mare, patriotu inflacaratu si — ce e mai multu, cá persóna bisericésca omu tolerantu *); ce se facemu inse istorici, déca ea ne spune cu voce nalta, ca reverenti'a sa siede pe scaunulu acelora episcopi reformati, pe carii protopopii romanesci trebuea se'i duca in sinodu cu lectic'a pe umerii loru, cum si ca antecesorii cuviosiei sale au midilocitu chiaru si subordinarea mitropolitului romanescu la poruncile loru.

Intr'acesa alegerea dela Clusiu cercetata din puncta religiosu este interesanta inca si in altu respectu. In timpulu de o luna catu au tienutu agitatiunile electorali cativa „calvini“, precum se subscrisera ei insii, au rugatu pe partit'a ministeriala prin foile publice, cá pentru Ddieu se nu le puna pe episcopulu loru in candidatiune si prin urmare in periculu de a face vreunu fiasco, ceea ce anume facia cu generalulu Vetter i s'ar fi pututu intempla usioru, pentruca in acelu casu era se se compromitia si blameze nu numai candidatulu Nagy Péter, ci si episcopulu Nagy Péter. Se mai intonà inca si impregiurarea, ca desu numitulu episcopu statu in acea calitate, catu si cá consiliariu regescu póte fi tramisu in casu magnatiloru, unde inca póte perora si face la politica, déca are si reverenti'a sa mancarime de politica. Ministerialii n'au ascultatu. Acum inse partit'a stenga striga in gur'a mare, ca domnulu episcopu a fostu alesu cu ajutoriulu betiei si alu mitairiloru de bani, éra generalulu Vetter ii plesni intr'unu telegramu din Presburg 28 Ian. dicendu: „In contra mintiunei nu este medicina. Ant. Vetter.“ Se póte óre compromite si rusina simtiulu religiosu si moralu, cum si onórea civila in modu mai miserabilu, decatu a fostu celu din Clusiu?

Intr'acesa tóte evenimentele de natur'a acestui din Clusiu facu numai prologulu dramei ce se pregatesce. — — — B.

*) Paremise, ca Dsa fù acela, despre care se dicea, ca s'ar fi sprimatu, ca orce acte, in orce limba européna bucurosu le referéza, dar cele romanesci Dómne feresce. — Éca pentru cine siau datu romanii voturile! — R.

La corespundinti'a din Alb'a Iulia in Nr. 6.

Amu ajunsu cá chiaru si amicii nostrii intru amaratinea loru sufletésca se ne injure si incriminese, pentruca nu publicamu lucrari pe care séu nu le scimu, séu de alu caroru adeveru avemu cuvente grele de a ne indoi, séu tocma si ca nu facemu acesa ce nu sta in puterea nóstra pre catu timpu ne aflamu totu sub potestatea legiloru absolutistice sustienute pentru noi si numai pentru noi in totu coprinsulu acestei tieri.

Ni se imputa ca nu ne amu ocupatu si noi cu salutarile dela anulu nou. Nu ne amu ocupatu, pentruca nu era treb'a nóstra si pentruca amu invetiatu a respecta opiniunile altora, cum si pentruca inca din Decembre an. tr. disceseramu: Odata pentru totudeauna; deci astadi inca repetimu acelu odata pentru totudeauna.

Politic'a este sciinti'a ecsigentieloru. Le amu nemeritu noi séu le au nemeritu altii mai bine decatu noi, timpulu va arata. Contrarii nostrii politici ne imputa vanitate si o natura obstinata. Totu timpulu va invedera, déca meritamu séu nu asemenea imputari. Pana atunci remanemu cela ce amu fostu pana acum, nestramutati, neclatiti, neindoplecati in parerile nóstre, pentruca necum alta logica, dara nici chiaru logic'a fapteloru nu ni le-au infrantu.

Nu asteptamu noi cá se se scurga riurile Dunarea, Tisa, Muresiulu si Oliulu, ca nu suntemu copii de 3—4 ani, ci asteptamu se tréca numai unu torente, pe carele noi ilu conóscemu din mosi de stramosi, cum vine cu furia turbata si cum trece érasi.

Inse odata si inca de o miie de ori: Noi dorimu cá se vedemu opiniunile nóstre infrante. In ór'a in care vomu cunósce ca amu fostu rataciti, vomu grabi a ne cere ertatiune. Punemu inse o singurica conditiune. Contrarii nostrii politici candu ne combatu ce nu se mai traga nici odata la spatele „preanalteloru intentiuni“. Asemenea manopera si asemenea arma este usitata numai in tieri care gemu sub absolutismulu celu mai pronunciatu. Unu gendarmu, unu haiducu, unu dorobantiu voindu a me aresta in unu statu liberu, imi va scóte legea si imi va dice: esti arestatu in numele legii, si nu va cutéza a'mi dice: acésta e preanalt'a intentiune. Astadi nici chiaru functiunariulu, nici consiliariulu intimu nu'i este ertatu a se trage la spatele potestatii supreme, pentruca o compromite. Deci tocma si in alte impregiurari pe acelu terenu nu amu primi nici odata lupt'a, pentruca acesa n'ar fi lupta, ci

ispita, tentatiune, cursa periculósa spre a cadé in ea si a perí de siguru. Acésta n'ar fi sinceritate nici lealitate. Nu avemu a face cu stapanulu, ci numai cu slugile lui. Stapanulu este bunu astadi cá totudeauna; inse Ddieule Dómne atotu putinte, de cate ori pana acum l'au *insielatu* slugile lui! Éra asupra acestei materia ne pronunciseramu lamuritu destulu in Nrulu 9 din 1867, pre candu inca mai puteamu vorbi cate ceva.

Se'si ia bine sam'a oricine, ca nu se póte vorbí *dintr'odata* de libertate constitutionala, de respunsabilitati ministeriali si de „preanalte intentiuni". To'u asemenea este unu lucru din cele mai delicate din lume a purta mereu in gura *legalitatea* alaturea cu *preanaltele intentiuni*. Ce o legalitatea si ce sunt preanaltele intentiuni? In dilele nóstre lumea nu mai sufere se i se vorbésca cu formule oraculóse.

Ni s'a observatu dela Alb'a Iulia, Clusiu, Turd'a, Sibiiu, ca amu trecutu cu taceresa Nrii 16 din 18 si 21 din 24 Ian. din „Herm. Ztg.", in celu dintaiu depunerea juramentului Septemviriloru transilvani la Pest'a, in care se face diui V. L. Popu, lui Baritiu si Dr. Ratiu onórea neasteptata de a fi porecliti de capi si maioritatii romanesci si se incheie, ca acesasi se afle in disolutiune totala, pentruca éca, unulu din ei o a parasitu. Asia e, le-amu trecutu cu taceresa, n u inse cu vederea, ca le aveamu pe mésa dinaintea ochiloru, asteptámu inse informatiune autentica despre casulu din Pest'a dela 13 Ian. a. c. si ridesmu de coprinsulu corespondentiei quasi pestane din Nr. 21.

Ei bine, astadi suntemu informati in acésta materia atatu de bine, incatu putemu asigura pe „Herm. Ztg.", ca ea in Nr. 16 a publicatu o mistificatiune din cele mai gróse, éra incatu pentru cele coprinse in Nr. 21 despre disolutiunea „maioritatii romanesci" dupa tóte cate scimu noi in acestu punctu, observamu spre odichnirea numitei foi, ca n'are se fia prea ingrijata de pericolulu disolvarei maioritatii romanesci, din causa ca acesa nu ecsista de locu si n'a ecsistatu niciodata de 20 de ani incóce. Cá de proba la asertiunea nóstra ceremu si acilea la loculu acesta o adunare generala de ori cate sute séu mii s'ar intempla, pentrucá natiunea se se póta pronuncia mai bine decatu a fostu in stare sub despotismulu lui Belcredi-Esztergházy. —

B.

Kossuth vine! unde vine!

Kossuth vine! asia scrie „Temesv. Ztg." intr'o corespundintia din Pest'a din 25 Ian. si vine in Pest'a. In procesulu de presa Böszörményi dechiarase, ca pentru articululu lui Kossuth nu se póte trage elu la responsabilitate, pans candu auctorulu art. Kossuth nu se retrage dela responsabilitate; elu inse nici nu fù provocatu a se apara. Kossuth sciindu de acést'a a tramisu *dechiaratiune la tribunalulu de presa*, ca e gata a se presenta *inaintea juriului spre a-si apara articululu incriminatu*. Directorulu cancelaru regale consternatu de acésta scire facù intrebare la min. de interne pentru mesurele de aparare. Resultatulu nu se scie. Ne potemu inchipui inse, ca mai bine se va pitula procesulu, decatu se se dè ocasiune lui Kossuth a-si recuceri animele poporului. Ce spectaclu va fi acolo, unde se va apara Kossuth de inoriminarea læse Majestatis! Ér' suprimendu-se procesulu, nu vomu inceta a strigá se se audia pana la marginele pamentului, ca noi suramu opriti a publica pana si estracte din diplom'a regelui Leopoldu, ér' altora li se érta si procesele de vendiatório Maiestatica. „Dat veniam corvis, vexat censura columbas". „Kleine Diebe hängt man, grosse lässt man laufen".

Dar' adi s'au uitatu tóte. — Perezel si Klapka in delegatiune fura primiti in serata la Msi. Sa. Klapka se afla ce e dreptu inca in Pariau; nu se sci, ce si cu cine mai dispune, inse candu ar' fi fostu si elu de facia, ar' fi trasu velulu uitarii si preste arm'a revolutionaria redicata in contra suveranului seu in 1866, candu incepù a rescula Ungari'a. Ne totu apropiamu de anulu alu 20-lea in dereptu. —

Berzenczey, care impropsatà suveniri feliurite in programulu seu catra alegatori, candu dise, ca adunarea dela Blasiu a facutu revolutiunea, se ne spuna, care adunare a fostu adunarea cea mai linistita si cea mai indreptatita din cate a avutu Ardéluiu dela Tuhutum incóce? Care adunare a fostu armata, cea dela Blasiu or cea dela Agyagfalva? Ce a prochiamatu in cele 16 puncte adunarea dela Blasiu si care a fostu devis'a celei dela Agyagfalva? si care a fostu devis'a celei dela Nationea romana s'a prochiamatu pre sene libera coegala cu celelalte natiuni; parol'a juramentului ei a fostu: amiou amiciloru si inimiciu inimiciloru. Ce a proclamatu d. Berzenczey cu care i a fostu parol'a?! Adunarea dela Blasiu dupa consultarea de vr'o 3 dile s'a decfacutu dupa regula, ducundase fiecare la ale sale; óre d. Berzenczey cu asa inca a facutu asia? — Se nu plesnimu adeverulu istoricu asia? — Se nu plesnimu adeverulu istoricu atatu de orbesce in facia, ca cine foculu ne va mai crede vorbeloru de claca de alta data? —

Agentii *provocatori* de neliniste, cari mai suntu, ar' trebui astemperati si indireptati intru marginile bunei amicitie si concordie, ca fara de acesa ne descopere „Federatiunea" in Nr. 9, ca au inceputu acum epoc'a *agentiilor politici secreti*, carii punu pe *loru* politici secreti, carii punu pe roloru politici secreti, carii punu pe rolomani la mana, cá se primésca fusiunea Ardéluiu cu Ungari'a. Se canta ad. din partea ministeriului intre tóta inteligentí'a romana unu capu harnicu, care se póta fi chefu alu legiunei agintiloru politici intre romani. E intrebare inse, óre romanu adeveratu va imbraca una rola de Juda? Si celu ce s'ar imbraca, óre ar' avé trecere intre romani? — Ce ve trebne agintí pocere intre romani? — Ce ve trebne agintí politici, candu cu o simpla recunóscere a dreptului politicu nationalu perfectu egalu romanilu e gata pentru apararea dreptului seu se'si sacrifice orcandu s'ar cere averea si viéti'a! — Ce canta óre acei ómeni? a alte placinte precópte?! —

Brasiovu. In 27/8 Febr. se va serba totu in redutu balulu Reuniunei gimnastice romane. Bilete a 1 fl. 50 cr. de persóne se afla la G. Anken et Comp. —

M. Osiorheiu 29 Ian. Prin mórtea lui Dózsa Elek trebuindu a alege orasiulu altu deputatu la diet'a din Pest'a, cu decsebire diurnalistica maghiara se interesà fórte multu de nóu'a alegere. Drépt'a si stanga rivalisá. Noi pandeamu. In 25 Ian. in cas'a orasiului se incepù votisarea, dar' neavendu nici unulu din celi 4 candidati maioritate absoluta, alegerea intre Dr. Knöpfler si Berzenczei Lászlo (cari au avutu mai multe voturi) se amanà pre alta di. In 27 a. l. c. partit'a lui Knöpfler tienù in bibliotec'a lui Teleki o conferintia preliminaria, ca in 28 se vedean pre toti paretii pla cate, prin cari toti cetatienii se provocá pe 3 óre dupa amiédi se se adune in sal'a lui Apolo, unde Berzenczey are a-si da programulu.

Unu publicu fórte numerosu asteptá dupa programu. Berzenczey cere cuventu, arunca o privire fugitiva preste visti'a sa din copilari'a si pans in momentulu de facia, spune cum strabunii lui s'au tienutu de Pecsovitsi, cum in an. 1846 a fostu alesu de deputatu, cum in 48 a conchiamatu adunarea secuiloru la Agyagfalva, com din acést'a causa a fostu numitu revolutionariu, pr candu revolutiunea s'a provocatu de adunarea nationale dela Blasiu (?!); vorbesce despre eroismulu seu din 48, despre suferintiele emigratiunei sale de 18 ani, despre caldurós'a primire, ce au aflatu emigrantii maghiari in principatele romane; recomanda unguriloru, ca déca voliesca intru adevaru fericires patriei, se se impace mai antaniu cu romanii, se le satisfaca pretensiunile loru, se tientésca la imbunatatirea starei materiale a poporului fara osebire de nationalitate, ér' nu la asuprirea tierei prin detorii enorme. Si esprima parerea de reu ca din calea ferata se face cestiune politica, si nu se canta la interesulu tierei, in fine dice, ca déca va isbuti cu alegerea, va lua si denselu loculu in dieta intre Klapka si Perczel. Ce va mai urma voiu refera; se fimu cu tóta incorderea a ne impartasi tóte miscarile. — L. C.

Telegramu. Nóu'a alegere de deputatu se fini. Din 1023 alegatori Berzenczey primi 670, Knöpfler candidatulu regimului numai 353 voturi. Steng'a invinse in capital'a seiloru. Mane in 1-a Febr. conductu de tortia. KB. — In Háromszék comisiunea scaunului a alese pe Deák de membru comisiunii. — Ce contrastu! —

Blasiu 27 Ian. Nu sciu, despre ce se-ti scriu, ca lucrurile bune pre la noi nu se intalnescu dóue intru unu anu; din contra cele rele ne vinu cu rediicata. Apoi a scrie din Blasiu despre neajunse si scaderi este lucru cam ghimposu. Domni'a ta, dn. Red., si pofutu-o cu nósce acest'a din multe pucine, ce si avutu. Coresapundentii domniei tale de nici nu se mai tiamescu cu anonimitatea ascunsa sub una litera singura, ci temenduse cá se nu'i ajunga nici unu prepusu catu de nefundatu, se ascunde sub nume specióse, téu dupa unu siru de litere, cu cari nu se incepe numele nici unui tore, cu cari nu se incepe numele nici unui omu din Blasiu. Apoi isi rida in barba, cá si omu din Blasiu. Apoi isi rida in barba, cá si omu din Blasiu. Apoi isi rida in barba, cá si omu din Blasiu dice scotocitoriloru nostri: dic mihi Damosta, et eris magnus Apollo.

Eu aflu, ca prudentí'a acestoru ómeni merita tóta laud'a. Ca eli anteiu sontesou pre inscaricitori de orice ostenéla, prin urmare face bine altor'a, — si a dóu'a se scapa pre sene de cautaturi poncisie, cate odata póte si de un neimpacata, prin urmare castiga pentru securitatea loru-si.

Ci recunoscu si martorisescu, ca pentru publicu ar' fi lucru mai folositoriu, déca toti amu poté scrie pre facia, cu intréga subscrierea numeloru nóstre. Inse nepotendu face asia din cause binecuventate, cum diceá fericitulu Catargiu, lasa se mai scriemu cate ceva si de dupa perdea si se multiamimu lui Ddieu, ca ne apera de timpuri, in cari se nu putemu scrie nici asia.

Lucrulu cu metropoli'a nóstra nici astadi nu este mai inaintatu, cá inainte de acest'a cu 2—3 luni de dile. Faime góle si mai multu nimicu. Trépeda se face destulu din partea unoru aspiranti, dara si acestia suntu in órecare confusiune nesciendu securu, in catreu se'si inderepte mai vertosu pasii, in susu ori in diosu, — apoi in respectulu acest'a calile suntu fórte divergenti. Dara acest'a de candu'i lumea totu asia a fostu: cine a mersu spre apusu, acel'a s'a departatu de resaritu. Asia cauta se fia si acum. Ca nime etc.

De aci si acelí'a dintre aspiranti, cari lucra pentru ajungerea scopuriloru sale, facu la intorsore acusi in derept'a, acusi in stang'a, cá se nu se strice cu nici un'a din parti.

Opiniunea publica nu sciu se se fia decisu pentru órecare candidati. Nici nu avea pentru ce se faca acest'a, dupace ómenii inca nu sunt chiamati la depriuderea dreptului de alegere. —

Comunicatiunea stà fórte reu. Post'a ar' fi se sosésca nici in tóta din'a la 4 óre si nu póte ajunge nici acum, de si nu chiaru asia, cum au fostu sub nemti. Muresiulu inca e una pedeca mare, inostu acum de mai multe dile suntemu cu totuiu taiati de lume. Post'a nu a venitu de multu. Din Gazeta am veditu numai doi numeri, din „Federatiune" inca numai doi, din „Familia si Concordia" nici unulu. —

— u.

Se vorbésca faptele.

Din comitatulu **Solnocu Interiore,** Desiu 24 Ian. 1868.

Comisiunea permanenta a comitatului tienù sesionea quartala in 20 si dilele urmatórie, ale carei afaceri voiesou a le atinge numai pre scurtu, incatu acelea atingu si interesele nóstre natiunale.

La inceputulu sesionei comitele supremu d. Carolu de Torma perlese o cuventare de deschidere, in care cu entusiasmu atinse acuisitiunile in folosulu patriei si natiunei maghiare pe campulu si calea libertatii constitutiunale, fara inse cá noi din punctu natiunalu romanu se fimu potutu culege o floricea catu de miontica de consolare reala, ca-ci de vorbe góle si asia suntemu satui.

Dupa com. supremu cetira judii supremi si comitatului repórtele loru despre starea administratiunei politice si a justitiei; — se cetira articuli de lege sanctionati si ordinatiunile mai inalte. La cetirea ordinatiunei despre introducerea registreloru de proprietati Ladislau Lészai propuse, cá se se faca o representatiune catra in. ministeriu, cá lucrarile pentru efeptuirea cartii funduaria se se estinda si preste tariloriulu comitatului acestuia, totudeodata se'si esprime comitetulu dorerea, ca Esc. Sa ministru de justitia au denumitu totu numai deregatori straini cu ignorarea si delaturarea fiiloru tierei Transilvani'a. Acestea spresiuni a propunetoriului dadura ocasiune la dispute fierbinti pentru cuventulu straiu, care in representatiunea conceputa se inlocui cu fii din sinulu Transilvaniei.

Prin o ordinatiune mai inalta se conces

a se alege 9 subjudi procesuali, pentru care posturi au concursu preste 100 de insi naturalminte mai toti maghiari, de óre ce pre romani nu'i érta modestí'a de a alergá dupa ósе, sciendu bine ca acelea nici clientiloru mai intimi inca nu le ajungu. — A mai fostu a se alege unu vicenotariu la sedria pentru afacerile orfanale, si unu asesoru in locuiu lui Francisco Intze, care de vóia buna abdise la postulu seu, dupace se convinse, ca dieu e anevoia a satisface, in etate de 60 ani fara cunoscinti'a legiloru austriace si fara practica oficiósa, cu onóre.

Asia dara devenirámu la intrebarea interesanta a restaurationei! D. comite supremu de Torma 'si esprimá dorinti'a, cá comitetulu se se invoiésca din 9 posturi de adjuncti a defige trei pentru romani dupa proportiunea si a judiloru procesuali, la care d. Gabriele Manu observá, ca judi procesuali suntu in acestu comitatu numai doi romani din 10, éra nu trei si asia fù judele procesualu Francisco Vály a silitu a se declará in dóue renduri cu solemitate, ca elu n'a fostu nici odata romanu si nu este nici acuma. — Constatandose dara, ca numai doi judi procesuali de romanu suntu, d. Gavriele Manu cu totu devotamentulu pentru interesele romane propuse, cá lunga cei 8 judi procesuali maghiari, se se aléga 8 vicejudi de nationalitatea romana; dara acésta propunere fù din partea maghiariloru combatuta din tóte poterile si prefirescе, pentrucа cu efeptoirea acestei propuneri se pericilitá 9 clienti maghiari, si 'si perdea sperantiele 90 de maghiari cá atati'a aspiranti la posturile acelea, éra resultatulu luptelorn si alegeriloru fù, ca se alésara dintre romani doi insi, adica: Stefanu Galea pentru cerculu Ungurasiului, fostulu cancelistu politicu, — éra Iacobu Frincu pentru cerculu Surducului, fiindu mai insinte notariu comunale. De vicenotariu orfanalu se alésa Alecsiu Hozu, vicenotariulu romanu politicu de mai insinte, — de vicenotariu politicu se alésa Mihailu Cupsia romanu, mai inainte cancelistu la judecatori'a singularia in Olpretu, — éra in locuiu acestuia se denumi de cancelistu Samsonu Martianu romanu, mai inainte asesoru orfanalu.

De asesoru comitatensu, dupa ce din pasii preliminari confidentiali d. Gavriele Manu invetiatu din esperintia, refusá candidatur'a si cu tóta poterea in publicu si in cercuri private staruí, cá se se aléga d. Ioanu Czicze de asesoru, acest'a la alegerea d'anteiu avù 70 de voturi, éra contrariulu seu Ladislau Lészai maghiaru 72, éra la alegerea a dou'a tienuta a trei'a di pre candu membrii de romanu s'au fostu departatu, Lészoi capetá cu 12 voturi mai multe decatu Ioanu Czicze. Si asia se inlocuí si postulu de asesoru cu unu maghiaru, care nici are sciintiele teoretice, nici practice ale legiloru sustatórie.

In locuiu cancelistului Stefanu Galea d. comite supr. a denumitu pe Francisco Kováts maghiaru si asia la oficiolatulu politicu nu avemu acuma nici barem unu cancelistu de romanu.

Cine vré dara a cunósce si celea mai nóue dovedi ale liberalitatii maghiare si ale simtiului de dreptate statu alu comisionei permanente, catu si alu regimului representatu prin d. comite supremu, facia cu interesele nationale ale romaniloru si vointi'a de a satisface acelora, afara de cele insirate, se fia cu luarea aminte si la urmatórіele:

In rondulu transcririloru sosite dela diversele comitate s'au amintitu, dara nu s'au cetitu si o transcriere a comitatului Zemplinu in cans'a nationalitatii, care cu celelalte transcrieri pentru economisarea timpului s'a fostu predatu unei subcomisioni de vreo 6 membri, in care inse nici unu romanu nu a fostu esmisu spre reportare. — Acésta subcomisiune in reportulu seu a propusu de a luá spre cunosciintia aprobativa transcrierea mai susu amintita, carnia inse contradise mai anteiu Ladislau Lészai din motive, ca ar' fi o injuria si unu prejudiciu pentru nationalitatile nemaghiare de a consimti cu transcrierea Zemplinului. — Solomonu Gajzágo, vicepresied. dietalu aprobá propunerea subcomitetului respicandose, ca in Ungari'a numai o unica natiune politica póte sustá. D. Gavriele Manu in óre catova iritatu prin atatea procedури injurióse si promisiuni false, cu cunoscut'a resemnatiune de sene s'a declaratu, cumca densulu nicidecum nu a avutu de cugetu a vorbi in acésta causa, pentruca acesa o tiene cu multu mai ponderanta, decatu se dorésca a se pertractá per tangentem si doresce pre scurtu a reflectá, ca denselu considera de o nefericire in viitoriu pentru patria si pentru nationea maghiara, déca acesa in politic'a sa se face necredintiósa credeului alu regelui — celui santu — Stefanu I. intemeietoriului Ungariei, care insusi a recunoscutu: ca „Regnum unius linquae imbecile est" si condemnandu politic'a acelora, cari credu, cá pre teritoriulu coróuei St. Stefanu numai individualitatea maghiara cá stare póte sustá ca natiune politica, 'si inchide vorbirea cu acesa declaratiune, ca romanii nici odata nu voru abdice de drepturile politice nationale, éra spre desleganea causeloru nationalitariloru, si pana candu romaniloru li s'ar dá ocasiune de a se declará, de basa justa si legala póte servi de ocamdata numai singuru proiectulu séu elaboratulu deputatiloru dietali romani si serbi (pentru Ungari'a, dar' pentru noi dreptulu nostru! R.) Se póte convinge ori si cine, ca comitele supremu a doritu discusiunea acést'a delicata a o precurmá, ce au si urmatu prin enunciare, cá transcrierea amintita se se iè spre cunosciintia simpla. — (Va urmá.)

UNGARI'A. Batali'a sangerósa intemplata in orasiulu Kecskemét la 21 Ianuariu intre alegatorii de acolo cercula prin tóte foile tierei, prin urmare nici noi nu o putemu trece cu vederea. Kecskemét unulu din cele mai mari orasie maghiare are o traditiune care dice, ca in acelu orasiu niciodata nu s'ar fi nascutu vreunu tradatoriu, care cu alte cuvente insemnéza, ca locuitorii din Kecskemét totudeauna'a ar' fi fostu in contra gubernelorn. Orasiulu Kecskemét isi alesese deputatu la dieta pe Horváth Döme, se intielege ca fara instructiuni. Horváth trecù in castrele maioritatii lui Deák. Atunci scolandose o céta de concetatieni si sei iiu dechiarara de tradatoriu si dupa re'ntorcere dela Pest'a ilu constrinsera se'si dè asm'a de fapt'a sa. In capulu opusetiunei stá unu advocatu anome Aeztalos János. In 21 Ian. adunandouse cam $2^1/_2$ mii locuitori armati, insintes carora Horváth tienù o cuventare politica insocita candu de Eljen, candu de murmure, dupa elu se sculá advocatulu Aeztalos, pentrucá mai nainte de tóte se citésca in contra lui Horváth unu articulu injuratoriu din fói'a revolutionaria „Zászló" (Standartu); altu Deákistu inse ei vorbi in contra. In acelea momente se si incepura aruncatorele cu ghiatioi, dupa acesa urmara puscaturi din pistóle si pusce, cum si spargaturi de capete cu baltage si ciomege, dupa aceea partitele esindu la largulu se mai intemplara si sparsaturi de ferestrii cá in Prag'a. Batali'a tienù pana ce sarí ostasimea regulata cá se respandésca pe glótele infuriate cá nesce féra selbatice.

„P. Napló" din 26 Ian. ne mai inconoscintiéza in artic. de fondu, ca in Ungari'a s'au formatu cateva societati dramatice, care celatoresc pe la orasiele mici, unde producu cateva piese in spiritu revolutionariu, in care tóte capii si conducatorii maioritatii sunt tavaliti prin tina, dechiarati de tradatori, fiuerati si sinierati, éra numele „unionali" Kossuth preste totu dieificatu. „P. N." crede, ca statu ministeriulu catu si diet'a voru fi silite a lua mesuri extraordinarie absolutistice in contra opusetiunei revolutionarie.

In Oradea la alegerea de deunadi intielegenti'a si preste totu ómenii de distinctiune n'au cutezatu nici se se apropie. —

CROATI'A. Diet'a Croatiei lucra in sensulu uniunei cu regatulu Ungari'a; inse pe longa reservarea deplinei autonomie a tierei lor. S'a compusu adresa la cuventulu de tronu, in care apromitu, ca voru tramite deputatiune regnicolare, care se tracteze cu o egala deputatiune a dietei Ungariei despre conditiunile uniunei, inse pe longa sustienerea autonomiei si intregitatii regatului; vréu cá Dalmati'a se se anecsеze regatului triunitu si se se desfiintieze confiniulu militariu croatu; protestandu in contra ostrosiriloru si dicundu, ca numai din privintie politice primesce si ostrosirea facuta in legea de alegere.

Nationalii cei 14 dandusi protestulu se retrasera cu totulu, parasindu diet'a. Croatii dara si unionistii lupta pentru nedependintia nationala in privinti'a completei autonomie a tierei si pentru a fi representata Croati'a corespundatoriu si la delegatiune, ér' intregitatea teritoriala a regatului triunitu o tienu de conditiune esentiala. — Óre ce vréu romanii transilvani cu Ardéiulu lorn, care era mai nedependentu de Ungari'a decatu Croati'a insinte de 1848. Lasa ei se apere autonomi'a unu Bardocz? si mane poimane chiaru si sprigii fusionisti! Or ce insemnéza nimitele barfeli si atentari! —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 30 Ian. Siedinti'a a 3—4 a delegatiunii ungaresci se ocupá cu regulamentulu afaceriloru delegationei si proiectulu respectivu analogu cu cel'a alu dietei cu pré pucine modificatiuni s'a primitu. Ér' in catu privesce mai de sprópe natur'a delegatiunii se facura dispusetiuni noue, d. e. cá fiindu siedintiele publice presiedintii se pórte pe rondu presidiulu siedintieloru si alte dispusetiuni, candu d. e. intr'o delegatiune ar' fi mai multi de facia decatu in ceealalta se impucineze prin sórte numerulu celei mai numeróse din delegatiuni. In acést'a siedintia predede si min. Becke bugetulu presiedintelui deleg. ung.. adresandose cu vro 6 cuvente ungaresci: „rogu se se cetésca acest'a" intre spinuse de ilaritate, care se si ceti. In siedinti'a din 27 se desbatú proiectulu de regulamentu, care se primí si in a 3 a cetire.

In 29 se referá in delegatiune, ca Klapka absentéza la Parisu si Tisza e impedecatu de o bóla in Pest'a. Ghiczy cu consocii facu o interpelatiune catra ministri comuni de cuprinsulu urmatoriu:

„Interpelatiune catra ministrii comuni cari au asternutu bugetulu.

Delegatiunea póte veni in costingere numai cu unu ministeriu constituitu legalminte, numai dela acest'a póte primí proiecte. Ministeriulu nu s'a constituitu legalminte, pentruca:

1. Desi la acésta delegatiune si-a facutu propunerea cá „ministeriu comunu", totusi in propunerea la delegatiunea celorlalte tieri ale Maiestatei Sale si in alte afaceri oficiali folosesce titlulu de unu „ministeriu imperiale" si de unu „cancelariu imperiale", precum este straino legei nóstre, si nu incape cu autonomi'a si nedependinti'a tieriloru coróuei ungaresci.

2. In privinti'a membriloru sei si a personalului oficiale nu cosiste paritatea legala intre tierile coróuei ungaresci si celelalte tieri ale Mai. Sale, precum este stipulata, cá si conditiune nesparatu necessaria, in legea dela 1867 art. XII § 28 in privinti'a tractariі afaceriloru comune.

3. Afara unu ministeriu comunu de resbelu, despre care nu este pomenire in art. XII din 1867 intre ministeriele numite acolo.

Deci subscrisii provóca pe dd. ministri cari au asternutu bugetulu, cá se efeptuiésca leges si se faca cá numitele titulature nelegali, se nu se intrebuintieze in nici o propunere si actu. Subscrisii ceru dechiaratiune si desluire in asta privintia, pentru ce nu s'a observatu legea in cele din punctele 2 si 3, si suntemu convinsi, ca proiectele de bugetu asternute numai dupa aceea se voru poté luá in desbatere, dupa ce vomu fi capetatu unu respunsu deplinu multiamitoriu.

Permitu rogarea cá interpelatiunea acést'a se se predé ministeriului comunu."

Alta interpelatiune cam totu de asemenea cuprinsu face Kerkapoli cu consocii cerundu, cá ministeriulu se nu se numésca „ministeriu imperiale", ci numai „ministeriu comunu"; in alta interp. cá se se iè dispusetiuni pentrucá min. comunu se póta tiené comunicare cu delegatiunea Ungariei ad. se se ingrijésca de min. ung. Presiedintele spromite, ca va tramite interpelatiunile la ministeriu. Se mai alese si v. presied. c. Ladislau Csáky si notari Reiner si Kerkapoli. Acum incepu si dualistii, a privi cu microscopu la dificultatile delegationali. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Camer'a deputatiloru invingundu dificultatile opuse a devenitu incatu in 15 Ian. si a pututu constitui biuroulu

Presiedinte fù alesu d. Dr. Alecsandru Fetu. V. presiedinti: dd. C. A. Rosetti, Arghiropolu, S. Turnavitu si A. Treb. Laureanu.

Secretari: dd. Al. Lahovari, Nic. Mosecu, Prunecu, Gheorghiu, Codrescu, A. Giani si G. Brateanu.

Cuestori: dd. Boicea Radianu, Adamu Haretu, P. Chencin si D. Miclescu.

Comisiunea pentru adresa la cuventulu de tronu: C. A. Rosetti, Cogalniceánu, G. Chitiu, Hajdeu, A. Zeucénu, Gr. Lahovari si I. Codrescu.

In senatu, care alesese éra pe metropolitulu de presiedinte, pentru respunsu la cuven-

tulu de tronu s'au alesu: dd. Cretiulescu, N. Ionescu, G. Costaforu, Al. Plagino si C. Brailoiu. —

Proiectulu de adresa

alu comisiunei camerei se si presentă in coprinsulu urmatoriu:

„Mari'a Ta!

Natiunea romana respundiendu la apelulu facutu ei, in virtutea prerogativeloru tronului, suntemu fericiti cá 'nteiele cuviute alle representantiloru ei se fia pentru a esprime simtiemintele de iubire si de devotamentu pentru Mari'a Ta.

Una dinastia asiediata pe institutiuni democratice si liberali a fostu idealulu romaniloru. Mari'a Ta, aducendu pe tronulu Romaniei virtutile illustriloru vostrii parinti si lucrandu cu constantia si neobosire pentru stabilirea sistemei constitutionale, cu tóte dificultatile ce incongióra unu nou regimu, si intaritu si mai multu simtiementele de iubire si de credintia ale natiunei pentru Domnulu seu. Ea nu va mitá niciodata, ca, in impregiurari grele, Mari'a Ta si remasu nestramutatu in otarirea de a pastrá neclintite libertatile publice.

Cá mandatari ai natiunei, suntemu dar' datori si fericiti de a constatá ca abia unu anu si diumetate de o sincera functionare a institutiuniloru liberali, a fostu destulu spre a aduce o mare schimbare in starea generale a tierei. Printr'una strinsa unire intre guvernu si natiune, acésta stare se va imbunatati din di in di mai multu.

Nevoiele ce Mari'a Ta le semnalezi, si cari suntu simtite de toti, voru dobendi una drépta satisfacere. Adunarea natiunale nu va crutiá nici o ostenéla spre a cautá si a gasi impreuna cu guvernulu Mariei Tale, midilócele cele mai nemerite pentru a aduce tóte ameliorarile putintióse la institutiunile ecsistinti, a creá noua midilóce de imbunatatire a conditiuniloru morali si materiali ale tierei, si a dá astfeliu multiamire si cu seriositate de tóte proiectele de legi ce anuncia guvernulu Mariei Tale, si cari suntu menite a ne duce la acele resultate fericite.

Interpreti ai natiunei, luamu acesta obligaminte solemne catra Mari'a Ta., si te asiguramu ca Romani'a, incredintóre in simtiemintele pure si generóse, in vederile inalte, in cugetarile adeverate romanesci ale suveranului seu, privesce acum cu credintia spre viitoriu, si este gat'a la orice sacrificiu pentrucá tronulu unitu cu natiunea se póta merge acolo, unde gintea si positiunea nóstra ne comanda a ajunge.

Se traiesci Mari'a Ta! Se traiésca Romani'a!“ —

Proiectulu de adresa

din partea senatului totu la cuventulu de tronu:

„Prea inaltiate Dómne!

Plini de iubire si de devotamentu catra persón'a augusta a Mariei Vóstre, venimu, Prea Inaltiate Dómne, a incongiurá tronulu cu tóta lealitatea si maturitatea cerute in lucrarile nóstre.

Cá interpreti fideli ai simtiemintelor sincere ce animéza pe intregu poporulu romanu, suntemu datori Mariei Vóstre a Ve esprimá respectuosu adeverulu, ca tiér'a este unanima a inaltia regile sale cele mai ferbinti catra a Tote-Puternicilu pentru prosperitatea monarchiei, pentru incununarea tineréi nóstre dinastie cu tóte fericirile domestice, pentru indeplinirea aspiraciloru nationale de stabilitate, unita cu libertatea, pentru consolidarea regimelui nostru constitutionalu, pentru respectulu strictu alu legalitatii.

Sacrificiele de totu felulu ce Mari'a Vóstra nu incetati de a face pentru binele poporului romanu, suntu in ochii nostri si totudeuna mai multu de catu unu bunu augoru, suntu in adeveru garantî'a nóstra cea mai sigura pentru unu viitoriu ferice.

Fiti bine incredintiata, Mari'a Vóstra, ca despre partea nóstra concursulu celu mai zelosu nu va lipsi guvernului Mariei Vóstre pentru a'lu conduce, fara pregetu si in buna credintia, pe calea cea mai drépta catra scopulu la care trebue se tinda orice administratiune proba si inteliginte intr'unu statu liberu si sub unu principe magnanimu si liberale.

Suntemu fericiti, Mari'a Ta, a Ve ura din curati'a inimei o viétia indelungata pentru binele Romaniei si pentru glorificarea crescenta a numelui augustei si stralucitei Vóstre familie.

Cu consiliarii de incredere si Mariei Vóstre vomu ecsaminá tóte cestiunile, intr'unu spiritu de mutuala confidentia si de sincera cooperare la solutiunea loru, in modulu ce ni se ve paré la solutiunea loru, in modulu ce ni se ve paré mai conformu cu interesele bine intielese ale tierei.

Nu vomu perde, Prea Inaltiate Dómne, din vedere, ca si chiaru cestiunile acele ce concernu totulu regimulu nostru interioru inu proportiuni insemnate, de indata ce se léga catu-si de pucinu cu relatiunile nóstre esteriére.

De acea dar' tóte cestiunile de administratiune si de legislatiune, ce cadu in atributiunile nóstre constitutionali, le vomu tractá, dimpreuna cu ministrii Mariei Vóstre, animati de acelu sentimentu de prudintia politica care totudéuna a fostu egid'a ecsistintiei nóstre nationale.

Astfeliu, vomu dá atentiunea nóstra cea mai scrupulósa cestiunei delicate a strainiloru de ritulu israelitenu, emigrati in tiéra, cestiune care nu este nici de cum suscitata de veri una persecutione relegiósa; ce-ci acést'a n'ar fi demna nici de traditiunile nóstre nationale in materia de tolerantia, nici de secululu, in care traimu, nici de regimulu liberalu si luminatu alu Mariei Vóstre.

Se traiti Mari'a Vóstra, intru multi si fericiti ani.

Membrii comisiunei: C. Brailoiu, A. Plagino, N. Cretiulescu, G. Costaforu, N. Ionescu.

Bucuresci, 1868 Ian. 17.“ —

Pentru interpretarea legii electorale se alese o comisiune din barbatii dd. Const. Hurmuzache, D. Ghica, Sutiu, Voinovu, C. Lupati, Zeuténeu, Chitiu. Alta comisiune, care se mérga in comisiune a regulá vendiarea proprietatiloru statului si rescumpararea embaticoriloru constatére din dd. Codrescu si Arghiropolu si pentru indigenatu dd. Hajdeu, Gheorghiu, A. Giani, P. Opranu si D. Braténeu, se alesera in siedinti'a din 18 Ian.

Camer'a constituita si impartita in sectiuni s'a pusu cu totu adinsulu pe lucru mai resolutu decatu oricandu pentru actiune. —

Romani'a a devenitu sub Domnitoriulu de adi si regimulu lui leganulu libertatii. Si pana acum fù ea ecsemplu de tolerantia si de ospitalitate pentru fugarii politici, cari inse adese ii resplatira cu vendiatorii perfide si amenintiare de ecsistintia. —

In 22 in beserio'a romano-cat. din Bucuresci cu catafalcu redicatu pentru martirii poloni, serbara polonii aniversari'a prorumperii revolutiunii din 1863, la care afara de emigrantii poloni si multi privati, ministrii si consulele lipsira. Principele de Samos I. Ghica se afla de facia. Pe catafalcu era marc'a Poloniei si o cununa de spini; inaintea lui inse se asiadia la fine unu chipu de barbatu in marime naturala representandu pe polonulu incatenatu in temnitia. Unu polonu tienú cuventare si cu totii cantara imnulu natiunalu. — Rusi'a a bona sama va cere dechiarare, si Romani'a va respunde intemeiata pe libertatea constitutionale de colte; ér' polonii cá natiune aristocrata voru resplati ajutandu resctiunes, — care nu se scia astempera pana la va vincere. —

— La Galati grailu s'au vendutu cu 300—310 la Brail'a cu 315—327 lei chila; la Calafatu cu 330 lei se cere, inse nu se da fara 335; la Brail'a se afla depositu 20 mii chile. Néua de érna deschide unu prospectu bunu pentru cerealele viitórie. —

Craiov'a. In diu'a de St. Ioanu botezatoriulu, la 7 Ian. v., s'a inauguratu scól'a de agricultura, instalata in monastirea Sitianu, unu cartu de óra dela Craiov'a sub directiunea dlui Rosianu. Dupa servitiulu divinu de santirea apei (osfestania) facutu in localulu scólei, se rostira cateva discursuri, dupa acesa se golira cateva sticle de siampania, pre langa tostele indestinate. De scóla se tiene si mosi'a monastirei numita Balt'a verde din preginuru, pre care directorulu dimpreuna cu ceilalti functionari subalterni, are se o cultive cu elevii sei, si care lui i este data in arenda, paremi-se pe 40 de ani; astfelu cá venitulu ce remane dupa respunderea arendei se fia intregu alu seu. Elevii scólei sunt pana acum in Nr. de 36, toti interni; ei sunt luati din clasile primarie si din cele gimnasiali inferiori. In timpulu ernei au se se ocupe cu invetiamentulu teoretico, éra vér'a au se faca practica agricola in mosi'a scólei.

Nu mai multu cá trei ani inainte de acést'a, monastirea Sitianu erá locasiulu ignorantiei si alu corruptiunei, domnita de unu calugaru grecu tenoru, imbracatu totu in metasa, cu lantiu lungu de auru la gutu si cu orologiu de auru la brau, singuru fiindu egumenu, alu singuru monachu, alu de tóte, tramisu dela muntele Athos. Ilu vedeai venindu la orasiu (Craiov'a) tavalitu intr'o calésa lucuósa, trasa de doi armasari negri, cararo aseminea nici unu boieriu din Craiov'a, nici din tóta Romani'a intréga. Acum inse, mica, n'avea in posesiunea sa. Acum inse, mica, n'avea in posesiunea sa. Acum inse, gratia progresului si luminei care si-a reversatu radiele sale si asupra nóstra, acésta monastire s'a prefacutu in locasiulu scientiei celei mai necesarie pentru Romani'a cá tiéra eminente agricola. Si n'ar fi prea multu a dorí, cá tóte monastirile din téra se se prefaca in asemenea locasiuri.

Monastirea Bucovetiulu, ½ óra de aici, care mai nainte gemea intr'o ticalosia mai mare cá a Sitianului si avuse in anii din urma o istoria fórte scandalósa, o prefacuta in penitentiariu (temnitia), unde cei arestati au unu preutu catechetu, moralisatoriu, déca se mai potu moralisá, si invétia se lucreze diverse obiecte pentru usulu domesticu, pre cari apoi le vendu tieraniloru ce vinu la tergu in Craiov'a, in folosulu loru propriu. —

Instrainatate nu s'a ivitu nici unu fenomenu, care se dè o straformare situatiunii. In Francî'a senatulu a primitu cu unanimitate legea militaria si bugetulu ei, unu singuru votu contra. Din Itali'a se imprascia scirea, ca Victoru Emanuelu ar' fi facutu una lovitura de statu, pre candu alte scíri ilu plecà la Genua spre a incredintia pe nepót'a sa Margaret'a de Savoi'a cu fiiulu seu Humbertu. —

Rusi'a totu arméza si nu slabesce nemica din pusetinnea ce o a luatu facia cu Orientulu. —

Novissimu. Scirea diurnalului oficiosu „France“ despre lovitur'a de statu in Itali'a se dice, ca e neintemeiata.

„Invalidulu“ rusescu impartasiesce, ca in decursulu anului 1868 Rusi'a va avé 800.000 pusci noue. — In Turci'a miscarile resfletitóre incepura. Impregiurulu Filipopolei contributiunea se denéga. — In Sofi'a se cetescu pe pareti proclamatiuni la revolutiune. Emisarii rusesci lucra. Turci'a tramite trupe la Bulgari'a.

Nr. 94/civ. 1–3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare delegate pentru cercalu Branului in Zernesci se face cunoscutu, cumca diu Carolu Tartler din Port. provisoriu la dominiulu Branului a inaintatu o actiune aici la judicatoria de pres. 21 Ian. 1868 Nr. 70/civ. in contra diui George Radoviciu recte Bucuru Masui din Branu despartiamentulu Port'a pcto. 6 fl. v. a., asemenea oratoriulu com. si cassieriulu scolare diu George Enescu din Simon nomine scói'a centrale din Branu in 25 Ian. a. c. la Nr. 93/civ. pcto. o pretensiune de 89 fl., apoi totu acesta in 25 Ian. 1868 Nr. 94/civ. pcto. 90 fl. v. a., ambe acestea din fine in favórea fondului scolare, — si diu Ioane Comsia preutu locale din Zernesci in 28 Ian. 1868 la Nr. 116/civ. pcto. 7 fl. v. a. c. s. c., si fiinduca ubicatiunea presenta a incusatului este necunoscuta i se denumesce de curatoru diu Sianu Masui din Porta spre alu representá in procesele acestea.

Prin acésta se face incusatulu totudeodata atentu, ca pana la diu'a de infaciosiare ordinata pre 9 Martiu 1868 demanétia la 9 óre are asi informá curatorulu despre starea causeloru acestoru de judecata spre alu puté representá dupa cerintia, s'au apropune judecatoriei unu altu representante, ca la din contra vu avé a si ascrie siesi periculu, care ar' urmá din neobservarea provocarei acesteia. —

Zernesci in 28 Ianuariu 1868.

Dela judecatori'a sing. deleg. brancna.

Pencio.

Cursurile la burs'a in 4. Febr. 1868 sta asiu:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 70 cr. v.
Augsburg	—	—	117 „ — „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.